інтенсивніша буде її дія на психічний та емоційний стани людини), *емоціями очікування* (очікування одужання, винесення вердикту невинності і т.д.), *емоціями страху* (чим більший страх, тим більша дія на психіку людини).

Конформність - несвідома імітація, наслідування індивідумом соціального мікросередовища, копіювання уявлень, емоцій, дій та сприйняття світу речей так, як це сприймає інша особа. Конформність показує, що думки, вчинки, погляди людей значною мірою залежать від думок, вчинків, поглядів інших людей. Конформність проявляється у співпереживанні – здібності переживати почуття, духовний стан, емоції іншої людини, як свої власні [2, с.19].

Але основою сугестабельності є *уява.* Її значення у процесі утворення явища сугестії не можна переоцінити. Уява визначається, як психічний процес створення чогось нового у формі образу, уявлення чи ідеї. В процесі сугестивного впливу сугестор емоційно «розпалює» уяву сугеренда, і зміст інформації, яка сугестується, досягає у мозку сугеренда справжньої реальності [1, с. 44].

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаров Г.А. Суггестия: теория и практика. – М. : КСП, 1995. – 150 с.
2. Линецкий М.Л. Внушение. Знание. Вера. – К. : Политиздат Украины, 1998. – 160 с.
3. Петрик В.М., Присяжнюк М.М., Компанцева Л.Ф. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / [В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева, Є.Д. Скулиш, О.Д. Бойко, В.В. Остроухов]: за заг. ред. Є.Д. Скулиша. – 2-ге вид. – К. : ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. – 248 с.
4. Степанов О.М. Психологічна енциклопедія / О.М. Степанов. – К. : «Академ-видав», 2006. – 424 с.
5. Черепанова И. Ю. Дом колдуньи. Язык творческого Бессознательного. – М. : «КСП+», 1999. – 416 с.

ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ МОВИ ШЛЯХОМ ЛЕКСИКАЛІЗАЦІЇ НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА КИТАЙСЬКОЇ МОВ

Геворгян К.Л.
Київський національний лінгвістичний університет

Лексикалізація (від грецького lexikos – «словесний», німецького lexikalisieren – «перетворювати у одне слово») – перетворення елемента мови (морфеми, словоформи) або сполучення елементів (словосполучення) в окреме повнозначне слово або в іншу еквівалентну йому словникову одиницю (наприклад у фразеологізм).

Конкретними випадками лексикалізації є:

1) перетворення службової морфеми (афікса) в слово;

2) перетворення словоформи або прийменниково-відмінкового сполучення у самостійне;

3) перетворення словосполучення у слово;

4) фразеологізація, виникнення ідіоматичного сполучення з вільного.

У теперішній час українська та китайська мови інтенсивно поповнюються.

Відкритість та динамізм особливо чітко спостерігається під час вивчення їх історичного розвитку. З одного боку, старі слова відходять на другий план або зникають зовсім, а з іншого – йде поповнення словникового складу, стилістична диференціація слів та їх значень, що збагачує виразні засоби мови. В результаті таких змін приріст слів завжди перевищує їх спад. Лексичні одиниці не зникають раптово, вони можуть довгий час зберігатися у мові у якості історизмів або застарілих слів.

Нові слова після того, як перетворюються у загальновживані та закріплюються у мові, втрачають властивість новизни. Створення нових слів здійснюється різними способами:

1) за допомогою граматичних (словотворчих) моделей;

2) шляхом створення у слів нових;

3) особливий, семантико-граматичний спосіб створення нових слів представляє конверсія, порівняйте, китайський іменник «平» та дієслово "变平", український прислівник «рівно» та дієслово «вирівнювати»;

4) нові слова входять у мову в результаті запозичення з інших мов через усне мовлення або письмово, безпосередньо з іншої мови або через третю мову, наприклад, французьке «café», китайське «咖啡», українське «кава», арабське «qahwa»);

5) деякі слова утворюються за правилами аналітичного найменування та скорочення слів;

6) невелику групу складають штучно утворені слова.

Частина лексичних новоутворень міцно закріплюється в мові, втрачає свою внутрішню форму і входить у словниковий фонд, який зберігається в мові протягом тривалого часу. До його складу входять усі кореневі слова, які становлять ядро словникового складу мови (займенники, числівники, слова, які означають рух, розмір, положення у просторі та інше). Вони зрозумілі усім носіям даної мови, у своїх прямих значеннях, як правило, стилістично нейтральні та відрізняються відносно високою текстовою або денотативною частотністю.

У зв’язку з тим, що лексикалізовані сполучення за своїм походженням тісно пов’язані з умовами та часом або з конкретним випадком, вони у кожній мові індивідуальні, своєрідні і буквально не перекладаються.

Ознака, яка береться за основу номінації при створенні нового лексичного значення слова, мотивує звукову форму слова, вказує на причину, через яку дане значення виражене саме таким сполученням звуків. Вибір ознаки, яка береться за основу номінації, не обов’язково визначається її суттєвістю, це може бути лише ознака, яка є мотивуючою для даного сполучення, тому у різних мовах, один і той самий предмет може бути названим на основі різних ознак, наприклад, українське «кравець» (від «кроїти»), китайське «裁缝» – кравець («裁» – кроїти + «缝» – шити).

Під лексикалізацією розуміється також семантичне уособлення однієї з форм слова або частини форм, наприклад, форм множини іменників. Можливо і використання терміну «лексикалізація» до тих формальних явищ, які не проявляються регулярно, а обмежені групою (закритим списком) слів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мацько Л.《Українська мова в кінці XX століття: (Зміни в лексиці) Дивослово. – №4. – С.14-20.
2. 黄伯荣、廖序东主编《现代汉语》，高等教育出版社，1991年.
3. 董晓敏《当代汉语词汇变化文化透视》，江西师范大学学报(哲社版)，2003年.
4. 高燕 《“吧”的词化过程》，汉语学习汉语学习报，2004年4月第二期，2000(2).
5. 葛本仪《汉语词汇研究》，山东教育出版社，1985年.
6. Antilla R.《An Introduction to Historical and Comparative Linguistics》. – New York: Macmillan, 1972, c. 438.
7. Hopper P.J. & E. C. Traugott《Grammaticalization. Cambridge》. Cambridge University Press, 1993.

УКРАЇНСЬКА АВТОРСЬКА ЛЕКСИКОГРАФІЯ У СВІТЛІ ТРАДИЦІЙ І ПЕРСПЕКТИВ

Гливінська Л.К.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

В умовах сучасних дослідницьких реалій, як-от: міждисциплінарність, курс на інтегральний опис обстежуваних явищ, глобальна інформатизація суспільства – нові проблемні завдання закономірно постають і перед лексикографією, зокрема *авторською*.

Художній текст – питоме джерело авторських словників. Робота, спрямована на реконструкцію лінгвальної картини світу письменника, актуалізує чимало питань, пов’язаних зі ставленням “до об’єктивності й суб’єктивності, до “точних методів” і до інтуїції, автономної незмінності тексту з раз і назавжди закладеним у ньому задумом автора, що протиставляється історичній змінності розуміння тексту” [1, с. 341]. При цьому першорядне завдання інтерпретатора художньої мови незмінне – це вироблення оптимальних вихідних принципів аналізу, здатних забезпечити аргументованість тверджень, неупередженість висновків, теоретико-прикладну об’єктивність здобутих результатів.

Українські авторські словники корелюють за різними типологічними ознаками. Показовим є досвід укладання словників *лінгвістичних* (за характером наявних відомостей); *монографічних* (за кількістю репрезентованих авторів); *диференційних* (за обсягом аналізованого матеріалу); *реєструвальних* (за метою опису); *алфавітних* (за впорядкуванням заголовних одиниць); *одномовних* (за кількістю мов); *історичних* (за часовою перспективою). Актуальними лексикографічними жанрами залишаються частотний словник, конкорданс і словопокажчик. Доцільний спосіб експлікації фактичного матеріалу демонструють багатопараметрові словники. Фундаментальні проекти реалізуються на засадах комп’ютерної лінгвістики.